

**Latvijas Pētniecības un inovāciju stratēģiskās padomes
sēdes protokols Nr. 11**

Ministru kabinetā, Ministru prezidentu zālē

Rīgā

2016.gada 24.augustā

Sēdi vada:

Padomes priekšsēdētājs

Māris Kučinskis

Sēdē piedalās padomes locekļi un to aizvietotāji:

Ekonomikas ministrija

Arvils Ašeradens

Veselības ministrija

Anda Čakša

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Kaspars Gerhards

Pārresoru koordinācijas centrs

Pēteris Vilks

Latvijas Kultūras akadēmija

Anda Laķe

Zemkopības ministrija

Irina Pilvere

Valsts kanceleja

Linda Austere

Finanšu ministrija

Ilmārs Šņucins

Izglītības un zinātnes ministrija

Līga Lejiņa

Latvijas Zinātnes padome

Andrejs Siliņš

Latvijas Zinātņu akadēmija

Jānis Kloviņš

Rektoru padome

Gita Rēvalde

Valsts zinātnisko institūtu asociācija

Ivars Kalviņš

Biedrība "*Baltic Institute of Research, Tehnology and Innovation*"

Andrejs Ērglis

Latvijas Darba devēju konfederācija

Juris Binde

Latvijas Universitāšu asociācija

Leonīds Ribickis

Sēdē piedalās uzaicinātās personas:

Ministru prezidenta birojs

Artis Grinbergs

Ministru prezidenta birojs

Andrejs Vaivars

Latvijas Zinātņu akadēmija

Ojārs Spāritis

Ārlietu ministrija

Andrejs Pildegovičs

Pārresoru koordinācijas centrs

Edvīns Karnītis

Pārresoru koordinācijas centrs

Elīna Krūzkopa

Ekonomikas ministrija

Raimonds Aleksejenko

Ekonomikas ministrija

Mārtiņš Jansons

Ekonomikas ministrija

Kaspars Bērziņš

Ekonomikas ministrija

Ginta Ozola

Veselības ministrija

Kārlis Ketners

Izglītības un zinātnes ministrija

Agrita Kiopa

Izglītības un zinātnes ministrija

Santa Šmīdlere

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Dace Ziediņa

Valsts izglītības attīstības aģentūra

Dita Traidās

Zemkopības ministrija

Jānis Šnaksis

Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā

Mārtiņš Zemītis

Latvijas Jauno zinātnieku apvienība

Aldis Bulis

Ārvalstu investoru padome Latvijā

Ingrīda Kariņa-Bērziņa

Latvijas Universitāte

Indriķis Muižnieks

Latvijas Universitāte
 Rīgas Tehniskā universitāte
 Rīgas Stradiņa universitāte
 Latvijas Universitātes Cietvielu fizikas institūts
 Latvijas Universitātes Cietvielu fizikas institūts
 Latvijas Start-up uzņēmumu asociācija
 Biedrība "*Baltic Institute of Research, Tehnology and Innovation*"

Sergejs Isajevs
 Tālis Juhna
 Ingrīda Kalviņa
 Andris Šternbergs
 Mārtiņš Rutkis
 Jekaterina Novicka
 Gunta Rača

Protokolē:

Latvijas Pētniecības un inovāciju stratēģiskās padomes sekretariāta vārdā

Elīna Petrovska

Sēdi sāk plkst. 10.00

**1.jautājums
 Sēdes atklāšana**

(M.Kučinskis)

M.Kučinskis: atklāja Latvijas Pētniecības un inovāciju stratēģiskās padomes sēdi un informēja par sēdes darba kārtību. Ministru prezidents Māris Kučinskis nākamo padomes sēdi ierosināja sasaukt š.g.30.septembrī.

Padome nolemj – nākamo Latvijas Pētniecības un inovāciju stratēģiskās padomes sēdi plānot š.g. 30.septembrī, par konkrētu padomes sēdes norises laiku vienojoties ar Ministru prezidentu un par to atsevišķi informējot padomes locekļus.

2.jautājums

Ekonomikas ministrijas starpziņojums par Nacionālās inovācijas sistēmas pilnveidošanas programmu

(M.Kučinskis, A.Ašeradens, R.Aleksejenko, I.Kalviņš, A. Ērglis, O.Spārītis, L.Ribickis, I.Pilvere, I.Muižnieks, E.Karnītis, T.Juhna, A.Siliņš, A.Bulis)

Ministru prezidenta biedrs, ekonomikas ministrs A.Ašeradens: iepazīstināja sēdes dalībniekus ar 12 pārmaiņas virzošām tehnoloģijām un 21.gs nepieciešamajām prasmēm. Kā viens no galvenajiem Nacionālās inovācijas sistēmas mērķiem tika izcelts tautsaimniecības produktivitātes pieaugums, kura pamatā ir: produkti ar augstu pievienoto vērtību, pakalpojumi ar augstu pievienoto vērtību, ražošanas procesu efektivitāte, publiskā sektora sistēmu efektivitāte.

R.Aleksejenko: iepazīstināja ar Ekonomikas ministrijas piedāvājumu inovācijas sistēmas pilnveidošanai. R.Aleksejenko uzsvēra, ka Latvijas ekonomikas konkurētspējas priekšnosacījums ir produktivitātes pieaugums – izaugsmei jābalstās uz tehnoloģiskiem faktoriem, ražošanas efektivitāti, inovāciju.

Ekonomikas ministrijas pārstāvis informēja par:

1. Inovācijas pārvaldības sistēmas pilnveidošanas mērķiem:

- Nacionālās inovācijas sistēmas ilgtermiņa vīzijas un attīstības veidošana
- Diskusiju konsolidēšana – EM, IZM, nozaru uzņēmēju, vadošo augstākās izglītības iestāžu un zinātnisko institūciju, kā arī citu ministriju iesaiste;
- Konkrētu priekšlikumu izstrāde – praktiski īstenojami pasākumi, kas palīdz sasniegt augstāku tautsaimniecības produktivitāti.

2. līmeņiem (mikro, nozaru un nacionālais) inovācijas pārvaldības sistēmā:

- 3.līmenis: padome (stratēģiskas rekomendācijas un lēmumu pieņemšana);
- 2.līmenis: 11 nozaru padomes (ekspertīze nozarei, investīciju projektiem, “uzņēmējdarbības atklājuma” principa instruments);
- 1.līmenis: Ekonomikas ministrija (nozaru uzņēmumu vajadzību un attīstības iespēju apzināšana, priekšlikumu izstrāde (Kompetenču centru resurss)) un Izglītības un zinātnes ministrijas (zinātnes un augstākās izglītības pasākumu salāgošana ar cilvēkresursu attīstības (visu līmeņu izglītības sistēma, pētniecība), zinātnes un pētniecības vajadzībām, pārstāvība “Apvārsnis 2020” programkomitejās).

Kā galvenos izaicinājumus inovācijas sistēmas ietvarā A.Aleksejenko minēja:

- Nepietiekama privātā sektora (uzņēmumu) kapacitāte (finansējums, cilvēkresursi), lai ieguldītu P&A un inovācijā:
 - o dominē mikro, mazie un vidējie uzņēmumi, kuru iespējas investēt P&A un inovācijā ir ierobežotas;
 - o vāji attīstītas produktivitātes sekmēšanas stratēģijas;
 - o trūkst izpratne un iniciatīva par ieguldījumu P&A un inovācijā ietekmi uz uzņēmuma konkurētspēju;
 - o cilvēkresursi – zems zinātniskie darbinieku nodarbinātības līmenis uzņēmējdarbības sektorā.
- Nepietiekama sadarbība starp privāto (uzņēmēji) un pētniecības sektoru pētniecības rezultātu komercializācijai:
 - o sadarbības kultūras trūkums;
 - o atbilstošu instrumentu pieejamība;
 - o privātā sektora vajadzības (pieprasījums) un pētniecības (piedāvājums) attīstība dažkārt noris dažādos virzienos;
 - o atbilstošas un pieejamas infrastruktūras jautājums.
- Uzņēmējdarbības vide – ietekme uz inovatīvu uzņēmumu izveides un tālākās izaugsmes (*scale-up*) stadiju;
- Horizontāli – uzņēmējdarbības un inovācijas attīstībai atbilstoša izglītības sistēma.

Prof. I.Muižnieks: sniedza ieskatu Latvijas zinātnes un inovācijas pārvaldes sistēmā no Latvijas Universitātes skatupunkta, kā galveno pārvaldības principu minot inovācijas sistēmas pārvaldības līmeņu savstarpējās mijiedarbības nozīmi.

Padome nolēmj:

1. Pieņemt zināšanai Ekonomikas ministrijas un Prof. I.Muižnieka sniegto informāciju.
2. Ekonomikas ministrijai, sadarbojoties ar Izglītības un zinātnes ministriju, Finanšu ministriju, Kultūras ministriju, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, Ārlietu ministriju, Veselības ministriju un Zemkopības ministriju, Latvijas Zinātņu akadēmiju, zinātniskajām institūcijām un nozaru asociācijām, iesniegt gala redakciju informatīvajam ziņojumam par:
 - 2.1. Nacionālās inovācijas sistēmas pārvaldības modeli līdz š.g. 21. septembrim;
 - 2.2. Nacionālās inovācijas sistēmas pilnveidošanu līdz š.g. 15. decembrim.
3. Lai nodrošinātu atvērtās piekļuves (*open access*) nosacījumu ieviešanu P&A infrastruktūrai:
 - 3.1. ņemot vērā padomei piešķirtās tiesības^[1], Pārresoru koordinācijas centram izveidot Latvijas Pētniecības un inovācijas stratēģiskās padomes ekspertu darba grupu Latvijas Zinātņu

^[1] Latvijas Pētniecības un inovācijas stratēģiskās padomes nolikuma 4.4.apakšpunkts

akadēmijas deleģēta pārstāvja vadībā, kura izstrādā priekšlikumus tiesību akta projektam atvērtās piekļuves darbības nodrošināšanai. Ekspertu darba grupai nākamajā padomes sēdē sniegt ziņojumu.

3.2. Rīgas Tehniskai universitātei nākamajā padomes sēdē sniegt informāciju par izveidoto atvērtās piekļuves informācijas sistēmu un iespējām to paplašināt vispārējai izmantošanai.

3.3. Izglītības un zinātnes ministrijai nākamajā padomes sēdē sniegt informāciju par līdz šim paveikto atvērtās piekļuves īstenošanai, tostarp iespējai rezervēt iekārtas un pasūtīt zinātniskos pakalpojumus.

* Skatīt protokolam pievienotos dokumentus – “Nacionālās inovācijas sistēmas mērķis”; “Piedāvājums inovācijas sistēmas pilnveidošanai”; “Latvijas zinātnes un inovācijas pārvaldības sistēma”.

3.jautājums

Ekonomikas ministrijas, Ārvalstu investoru padomes un Rīgas Tehniskās universitātes pārstāvju ziņojums par iesācējuzņēmumu (“start-up”) attīstību

(M.Kučinskis, A.Ašeradens, I.Kalviņš, T.Juhna, L.Ribickis, A.Ērglis, J.Novicka)

Ministru prezidenta biedrs, ekonomikas ministrs A.Ašeradens: informēja par izaicinājumiem, lai veicinātu uzņēmējdarbības uzsākšanas un mazās uzņēmējdarbības attīstību. Latvijā uzņēmējdarbības veicināšanas atbalsts tās sākotnējā attīstības posmā ir sadalīts trīs uzņēmējdarbības veicēju segmentiem, ņemot vērā to darbības specifiku:

1. strauji augoši tehnoloģiju uzņēmumi – augsta riska biznesa projekti;
2. uzņēmējdarbības uzsācēji, kuru darbība ar laiku paplašinās, paplašinoties to profesionalitātei un pieredzei;
3. Maza apjoma uzņēmumi, jeb dzīves stila (*life-style*) uzņēmumi - mikro / mazie uzņēmumi, kuru darbība attīstās līdz noteiktam līmenim – piem., apgrozījumam – tā rezultātā tiek gūti ienākumi savas labklājības līmeņa nodrošināšanai.

Kā Lielākie Latvijas veiksmes stāsti, kas kalpo par strauji augošo tehnoloģiju uzņēmumu piemēru tika minēti: Bitfury (piesaistīti 54 milj.EUR); Airdog (piesaistīti 3,5 milj.EUR) un Infogr.am (piesaistīti 2.8 milj.EUR).

Saskaņā ar *Eurostat* datiem 2014.gadā Latvijā uz 1000 iedzīvotājiem bija 50 ekonomiski aktīvi uzņēmumi, savukārt Lietuvā 60 un attiecīgi Igaunijā 61 aktīvs uzņēmums. Ņemot vērā statistikas datus Latvijai nepieciešams līdz 2018.gadam palielināt ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaitu uz 1000 iedzīvotājiem līdz 55 uzņēmumiem un 2020.gadā sasniegt Baltijas valstu vidējo līmeni, t.i. 60 aktīvi uzņēmumi uz 1000 iedzīvotājiem. Lai to varētu panākt, kā viens no risinājumiem būtu ieviest pakāpeniskas izaugsmes stimulu ar 2018.gadu, kur:

- pirmajā gadā tiktu maksāti 10% nodoklis no apgrozījuma (VSAOI);
- otrajā gadā tiktu maksāti 75% no min. VSAOI un 3% (IIN, UIN) no apgrozījuma;
- trešajā gadā tiktu maksāti 100% min.VSAOI un 3% (IIN, UIN) no apgrozījuma.

Padomes sēdes atlikušo daļu vada Ministru prezidenta biedrs, ekonomikas ministrs A.Ašeradens, sakarā ar Ministru prezidenta M.Kučinska plānoto tikšanos ar Valsts prezidentu.

Prof. T.Juhna: iepazīstināja klātesošos ar Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) pieredzi, īstenojot *start-up* aktivitātes. RTU darbojas Studentu biznesa inkubators, kura mērķis ir veicināt un sekmēt jaunu, perspektīvu, radošu, inovatīvu, konkurētspējīgu biznesa ideju realizāciju dzīvē, atbalstot RTU studentus un absolventus – topošos komersantus, tā veicinot valsts ekonomikas attīstību. Kopš 2010.gada RTU karjeras centrs sadarbībā ar RTU studentu parlamentu piedāvā projektu

“RTU studentu biznesa inkubators”, kā pamatā, izmantojot RTU un ārējos resursus, studentiem tiek sniegta iespēja realizēt savas biznesa idejas, viena gada garumā saņemot studentu biznesa inkubatora piedāvātās privilēģijas. 2015.gadā no 26 pieteiktajām idejām tika atbalstītas 15 RTU studentu biznesa inkubatora idejas. Savukārt kopš 2010.gada, kopumā – 55 idejas.

2015.gada novembrī tika uzsākts *Interreg* programmas projekts *Springboard*. Projekts tiek īstenots ciešā sadarbībā ar RTU Inovāciju un tehnoloģiju pārnese centru un Industriālās enerģētikas un elektrotehnikas institūtu, kā arī partneriem un Igaunijas un Somijas.

J.Novicka: iepazīstināja klātesošos ar Latvijas start-up uzņēmumu ekosistēmu, kā arī sniedza ieskatu par *start-up* attīstību Latvijā un pasaulē.

Padome nolemj: pieņemt zināšanai Ekonomikas ministrijas, RTU un Latvijas Start-up uzņēmumu asociācijas sniegto informāciju.

* Skatīt protokolam pievienotos dokumentus – “Uzņēmējdarbības uzsākšanas un mazās uzņēmējdarbības ekosistēma: turpmāk nepieciešamie atbalsta stimuli”; “Rīgas Tehniskās universitātes pieredze īstenojot start-up aktivitātes”; “Building successful Latvian startup ecosystem”.

4. jautājums

Veselības nozares pētniecības attīstības mērķi un perspektīvas

(A.Ašeradens, A.Pildegovičs)

Ministru prezidenta biedrs, ekonomikas ministrs A.Ašeradens: ņemot vērā ierobežoto sēdes laiku, aicina atlikt jautājumu uz nākamo Latvijas Pētniecības un inovācijas stratēģiskās padomes sēdi.

Padome nolemj: jautājuma izskatīšanu pārcelt uz nākamo padomes sēdi.

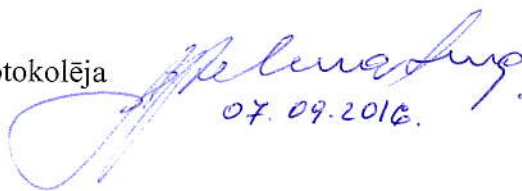
Sēdi slēdz plkst. 12.15

Padomes vadītājs – Ministru prezidents

M.Kučinskis

Protokolēja

E.Petrovska

07.09.2016.

